

โครงการวิจัย “การเพิ่มศักยภาพการจัดการทางการเงินของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” มุ่งศึกษาความมั่นคงทางการเงินและปัญหาการจัดการทางการเงินของผู้ผลิตสินค้า OTOP เพื่อหาแนวทางเพิ่มศักยภาพการจัดการทางการเงิน อันเป็นผลดีต่อการเพิ่มศักยภาพด้านการผลิต ด้านการตลาด และศักยภาพโดยรวมต่อไป โดยทำการศึกษาใน 4 ด้าน มีผลการศึกษาดังนี้

ด้านพฤติกรรมผู้ซื้อสินค้า พบว่า ผู้ซื้อส่วนใหญ่เลือกซื้อสินค้าประเภทอาหาร โดยรับทราบข้อมูลจากสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ มีความถี่ในการซื้อสินค้า 3 - 4 เดือนต่อ 1 ครั้ง และซื้อสินค้าจำนวน 1-3 ชิ้น เป็นการซื้อเพื่อใช้เอง และเพื่อเป็นของฝาก ตามลำดับ เหตุผลสำคัญที่ซื้อเพราะเห็นว่าเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นงานฝีมือ สำหรับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า OTOP ได้ผลการประเมินความพึงพอใจต่อสินค้าที่อยู่ในเกณฑ์ “ดี” โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพ, ด้านรูปแบบ/ความสวยงามของสินค้า และด้านบรรจุภัณฑ์ ตามลำดับ และได้ผลการประเมินในระดับ “พอใช้” ได้แก่ ด้านการจัดแสดงสินค้า, ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่จำหน่าย ตามลำดับ

ด้านศักยภาพการดำเนินงานของผู้ผลิตสินค้า พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตเอง โดยมีการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ใช้เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และแหล่งเงินทุนจากภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมเงินนอกระบบสถาบันการเงิน และกู้จากธนาคาร สถาบันการเงินของรัฐบาลตามลำดับ โดยนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน, ใช้ลงทุนซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์การผลิต และเพื่อการชำระหนี้ ตามลำดับ ด้านการผลิตสินค้าได้ใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่น/ภายในเขตจังหวัดเดียวกันเป็นหลัก มีพนักงาน/ลูกจ้าง ไม่เกิน 25 คน ทำการผลิตตามคำสั่งซื้อ และบางส่วนผลิตในปริมาณสม่ำเสมอตลอดปี ด้านการตลาด พบว่า มีตลาดหลักของสินค้านอกพื้นที่จังหวัดที่ทำการผลิต โดยขายปลีกและขายส่ง ขายผ่านคนกลาง และขายผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อจูงใจลูกค้าที่ใช้มากที่สุด คือการให้

ส่วนลดทางการค้า และการโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ โดยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้วย ด้านตัวผลิตภัณฑ์ เน้นการผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ กลยุทธ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ใช้มากที่สุด คือ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ รองลงมา คือ การเพิ่มคุณภาพวัตถุดิบ และปัญหาในการดำเนินงานที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสำคัญมาก คือ ปัญหาด้านสภาพการแข่งขันทางธุรกิจ, การขยายตลาด, วัตถุดิบ และปัญหาการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจ รวมทั้งด้านการช่วยเหลือสนับสนุนจากรัฐบาล ตามลำดับ

ด้านศักยภาพทางการเงิน พบว่า มีการเติบโตด้านสินทรัพย์เล็กน้อย คือ ร้อยละ 7.03 โดยสินทรัพย์หมุนเวียนขยายตัวสูงกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน มีสินค้าคงเหลือในสัดส่วนที่สูงและขยายตัวในอัตราสูง และพบว่ารายการลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นในอัตราสูง ซึ่งเป็นการใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์ผิดประเภทที่ไม่ใช่จุดประสงค์ของการดำเนินธุรกิจ จึงถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติ และอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของธุรกิจ นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องเผชิญกับปัญหาภาระหนี้สิน ปัญหาต้นทุนทางการเงินจากดอกเบี้ยจ่าย และมีความเสี่ยงทางการเงินสูง เนื่องจากโครงสร้างของเงินทุนมีส่วนของเจ้าหนี้สูงถึง ร้อยละ 72.74 โดยส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ที่มีภาระดอกเบี้ย ประกอบด้วย เงินกู้จากธนาคาร และเงินกู้ยืมนอกระบบจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีโครงสร้างหนี้สินหมุนเวียนไม่เหมาะสม เนื่องจาก เจ้าหนี้การค้าซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นที่ดีที่สุดโดยไม่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย มีสัดส่วนที่ต่ำเพียง ร้อยละ 7.22 ของเงินทุนทั้งหมด และลดลงในอัตราสูงที่สุดด้านผลการดำเนินงาน พบว่ามีต้นทุนและรายจ่ายรวมสูงมาก โดยส่วนใหญ่มาจากด้านต้นทุนขาย ซึ่งทำให้มีอัตรากำไรสุทธิต่ำมาก จึงสรุปโดยรวมได้ว่า ผู้ผลิตสินค้า OTOP ยังคงประสบปัญหาทั้งด้านสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ ด้านความสามารถในการก่อหนี้ และด้านความสามารถในการทำกำไร

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อศักยภาพการจัดการทางการเงิน ที่ได้ใช้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Asset :ROA) เป็นตัวบ่งชี้ โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุจากตัวแปรอัตราส่วนทางการเงิน ที่คำนวณจากงบการเงิน ปี 2547 และปี 2548 ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย พบว่า ตัวแปรอิสระหรือปัจจัยทางการเงินที่มีความสำคัญและสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่า ROA ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ดีที่สุดตามลำดับจากมากไปน้อย คือ อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น, อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น, อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อแหล่งเงินทุนระยะยาว และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ดำเนินงานตามลำดับ โดยปัจจัยที่มีผลทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับค่า ROA คือ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ดำเนินงาน และอัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับปัจจัยอื่นส่งผลกระทบต่อค่า ROA ในทางลบหรือในทางตรงกันข้าม

A research project entitled "Increasing Potential in Financial Administration of the One Tambol one Product (OTOP) Project" is aimed at studying financial security and problems in financial administration of OTOP producers. It also aims to explore ways to increase their potential in financial administration, which will further contribute for increased potentials in production, marketing, and overall administration. The study focused on four aspects: a) buyers' behaviors; b) producers' administrative potential; c) financial potential of OTOP groups; and d) factors affecting groups' potential in financial administration. Results and findings are summarized as follow.

- a) Buyers' behaviors. It was found that majority of the buyers chooses to buy products of food items, 1-3 items once every 3-4 months for their own consumption and gifts respectively. The decision is based on information received from media, advertisements and public information. An important reason for buying OTOP is because they appreciate the uniqueness of the products, which are made with local wisdom and by hand. As to consumers' opinions and satisfaction of OTOP, the quality, design, beauty and packaging of the products are considered "good", which is ranged from high to low respectively. Product displays, advertisement and market places are however ranged "good enough".
- b) Producers' administrative potential. Majority of the producers has its own production system and supplies the products to domestic and international markets. Investment capital is derived from the share holders and external financial sources, including loans from informal lending sources outside formal financial institutions, commercial banks, and government financial institutions respectively. The capital is used for current funds, purchase of producing

equipment, and debt payment respectively. For production, it uses mainly raw materials available locally or within the respective provinces. Each OTOP group employs not more than 25 workers/employees, and the products are made in response to specific orders although some are produced in a constant quantity throughout the year. Regarding marketing, the main markets are located outside the producing provinces, which are run for retails, wholesale, through agents and internet system respectively. The key strategies to motivate customers are by giving discounts, arranging advertisement and public information through media with support of concerned government agencies. As to the products themselves, the main emphasis is utilization of local wisdom and constant improvement in design of the products. The key strategies for value-added of the products are development of packaging followed by improving quality of the raw materials. The sampling groups also perceived that business competition, market extension, availability of raw materials, business connection and support from the government are important problems for their administration.

c) Financial potential of OTOP groups. It was found that the groups have slight growth in their assets (7.03%), which current assets have expanded greater than non-current assets with a high inventory rate. The groups also have an increased list of borrowers, who are not account receivable. This indicates misuse of the assets, which are not objectives of the business. Such finding is not normal and could affect liquidity and performance of the business. It was found also that the sampling groups are facing with problems such as indebtedness, payment of interests and high financial risks. This is mainly because the capital structure has a high proportion of loans from outside up to 72.74%, which include loans with interests from commercial banks, informal financial sources such as money lenders and concerned business respectively. Besides, there are improper short-term debt structures due to a low proportion of account payable, the best source of short and interest-free loans, of only 7.22% of the total capital investment, which is decreasing at the highest rate. Regarding the performance, it was found that cost and total expenses are very high. This is due to a high cost of good sold resulting in a very low net profit rate. It could thus be concluded that the OTOP producers are having problems in liquidity, activity, leverage and profitability.

d) Factors affecting groups' potential in financial administration. By employing Multiple Regression in analyzing financial factors affecting the Return on Assets of 30 OTOP in 2004 and 2005, the results indicate that independent variables or financial factors used in this study are important factors that contribute significantly to the change of Return on Assets (ROA). These include: fixed assets/equity; debt/equity, fixed assets/long-term capital and operating assets turn over respectively. The factors that have positive result or relation in the same direction with ROA is the operating assets turn over and fixed assets/equity. Other factors have negative result or relation in an opposite direction.